TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN THANH LIÊM** **TỈNH HÀ NAM**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 03/2018/QĐST-DS	*Thanh Liêm, ngày 10 tháng 10 năm 2018.*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết"

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THANH LIÊM - TỈNH HÀ NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lại Xuân Cảnh.

Thư ký phiên họp: Bà Hoàng Thị Vân Dung - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thanh Liêm tham gia phiên họp: Ông Vũ Đình Tưởng - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 10 năm 2018, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/TLST-VDS ngày 27 tháng 4 năm 2018, về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 02/2018/QĐST-VDS ngày 22 tháng 9 năm 2018 và Quyết định hoãn phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 02/2018/QĐST-VDS ngày 01 tháng 10 năm 2018, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị X - sinh năm 1956; nơi ĐKHKTT và nơi ở: Thôn HĐV, xã TN, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam; có mặt tại phiên họp,

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Chị Đinh Thị Thanh L (tên gọi khác Đinh Thị L) - sinh năm 1976; nơi ĐKHKTT và nơi ở: Thôn HĐV, xã TN, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam; có mặt tại phiên họp.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 26/4/2018, bản tự khai ngày 03/5/2018 và tại phiên họp, bà Nguyễn Thị X trình bày:

Bà và ông Đinh Đức M kết hôn trên cơ sở tự nguyện, được Ủy ban hành chính xã Thanh Tâm, huyện Thanh Liêm, tỉnh Nam Hà (cũ) nay là tỉnh Hà Nam cấp Giấy công nhận kết hôn ngày 24/12/1975. Sau khi kết hôn, ông bà sinh sống ở thôn HĐV, xã TN, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam. Cuộc sống vợ chồng hoà thuận, hạnh phúc đến năm 1976 thì sinh được một người con là Đinh Thị Thanh L (tên gọi khác Đinh Thị L). Khoảng tháng 01 năm 1978, ông M có nói với bà là đi làm ăn và sau đó ông M đi đâu, làm gì bà không biết. Bà cùng với anh, em ruột thịt, họ hàng, người thân, bạn bè, hàng xóm hỏi địa chỉ mới của ông M và đi tìm ông M ở nhiều nơi nhưng đều không biết ông M ở đâu và không có tin tức gì về

ông M. Sau này, bà cũng đã nhờ chính quyền địa phương xã TN cung cấp xem ông M có làm thủ tục chuyển khẩu hoặc đăng ký tạm trú, tạm vắng không, thì được biết ông M bỏ đi không làm bất kỳ thủ tục gì ở xã, nên xã không nắm được địa chỉ mới của ông M. Bản thân ông M kể từ bỏ đi cho đến nay đã được 40 năm nhưng cũng không có liên lạc gì với bà và anh em, bà con nội, ngoại, bạn bè hay hàng xóm thân cận, không có tin tức xác thực về việc ông M còn sống hay đã chết. Trong 40 năm qua, bà và gia đình cùng bạn bè, người thân, hàng xóm đã áp dụng mọi biện pháp thông tin tìm kiếm nhưng không có tin tức xác thực là ông M còn sống hay đã chết. Sau khi Toà án đã đăng thông tin tìm kiếm ông Đinh Đức M trên các phương tiện thông tin đại chúng theo quy định của pháp luật, đến nay bà X cũng không có tin tức xác thực là ông M còn sống hay đã chết. Nay, bà tuổi đã cao, con chung của bà và ông M đã có gia đình riêng; nên bà làm thủ tục yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam tuyên bố một người là đã chết đối với ông Đinh Đức M để bà ổn định cuộc sống.

Tại bản tự khai ngày 03/5/2018 và tại phiên họp, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Đinh Thị Thanh L trình bày:

Chị là con đẻ của ông Đinh Đức M và bà Nguyễn Thị X. Ngày bé, chị nghe mọi người kể khoảng tháng 01 năm 1978, ông M nói là đi làm ăn, sau đó ông M bỏ nhà đi đâu, làm gì không ai biết. Bà X cùng với anh, em ruột thịt, họ hàng, người thân, bạn bè, hàng xóm hỏi địa chỉ và đi tìm ông M ở nhiều nơi nhưng không có tin tức gì. Sau này, khi chị trưởng thành và lập gia đình; vợ chồng chị cũng đã đi tìm ông M ở nhiều nơi song không có tin tức gì của ông M. Sau khi Toà án đã đăng thông tin tìm kiếm ông Đinh Đức M trên các phương tiện thông tin đại chúng theo quy định của pháp luật, đến nay chị cũng không có tin tức xác thực là ông M còn sống hay đã chết. Nay, chị đã có gia đình riêng, bà X sống một mình không có ai chăm sóc; nên chị đồng ý với việc bà X làm thủ tục yêu cầu tuyên bố một người là đã chết với ông Đinh Đức M. Chị đề nghị Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam tuyên bố người là đã chết đối với ông Đinh Đức M theo quy định của pháp luật.

Ngày 26/4/2018, Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm đã thụ lý đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị X. Ngày 15/5/2018, Tòa án đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết theo đúng quy định tại các điều 384, 385 và 392 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Thông báo tìm kiếm này đã được đăng trên Báo Lao động trong ba số liên tiếp vào các ngày 21, 22, 23/5/2018, Cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân tỉnh Hà Nam ngày 22/5/2018 và phát sóng trên Đài Tiếng nói Việt Nam ba lần trong ba ngày liên tiếp 29, 30, 31/5/2018. Đến nay, đã hết thời hạn thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết, nhưng ông M vẫn không trở về và không có tin tức gì của ông M.

Tại phiên họp, bà Nguyễn Thị X giữ nguyên yêu cầu, chị Đinh Thị Thanh L nhất trí như yêu cầu của bà X và cùng đề nghị Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm tuyên bố một người là đã chết đối với ông Đinh Đức M. Ngoài ra, bà Nguyễn Thị X yêu cầu Tòa án miễn lệ phí Tòa án cho bà vì bà là người cao tuổi.

* Kiểm sát viên phát biểu ý kiến của Viện kiểm sát về việc giải quyết việc dân sự:

- Về tố tụng: Trong quá trình giải quyết vụ việc dân sự và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký Tòa án đã tuân thủ đúng các quy định của pháp luật; thực hiện đúng và đầy đủ trình tự, thủ tục theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Các đương sự đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về nội dung: Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm căn cứ khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự; các điều 149, 367, 369, 370, 371, 372, 391, 392, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội - Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị X. Tuyên bố ông Đinh Đức M là đã chết. Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị X được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Căn cứ vào nội dung đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị X có cơ sở xác định quan hệ pháp luật giải quyết là "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết" quy định tại khoản 4 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự, thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án. Căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự, người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết (ông Đinh Đức M) có nơi cư trú cuối cùng tại xã TN, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam; nên vụ án thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án nhân dân huyện Thanh Liêm.

[2] Về nội dung: Ông Đinh Đức M - sinh năm 1955; quê quán và nơi cư trú cuối cùng: Thôn HĐV, xã TN, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam bỏ nhà đi tháng 01 năm 1978 đến nay đã được 40 năm, không có tin tức xác thực là ông M còn sống hay đã chết. Bà Nguyễn Thị X đã cùng con gái, anh em họ hàng, người thân tìm kiếm nhiều năm; Tòa án đã ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết và đăng thông báo trên các phương tiện thông tin đại chúng theo quy định của pháp luật, nhưng đến nay vẫn không có tin tức gì của ông M.

Nay có đủ cơ sở để xác định ông Đinh Đức M đã biệt tích hơn 05 năm liền, mặc dù đã áp dụng đầy đủ các biện pháp thông báo, tìm kiếm theo quy định của pháp luật về tố tụng dân sự nhưng vẫn không có tin tức xác thực về việc ông M còn sống hay đã chết. Việc bà Nguyễn Thị X làm đơn yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đối với ông Đinh Đức M là có cơ sở, nên chấp nhận.

Về xác định ngày chết của ông Đinh Đức M: Theo lời trình bày của bà Nguyễn Thị X và xác minh tại chính quyền địa phương xã TN thì ông Đinh Đức M bỏ đi từ tháng 01 năm 1978, không xác định được ngày có tin tức cuối cùng. Theo quy định tại khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật Dân sự thì ngày biết được tin tức cuối cùng của ông Đinh Đức M được tính là ngày đầu tiên của tháng tiếp theo có tin tức cuối cùng (ngày 01/02/1978). Do đó, Tòa án xác định ngày chết của ông M là ngày 01/02/1978.

[3] Về lệ phí: Khi làm đơn yêu cầu Tòa án giải quyết việc dân sự thì bà Nguyễn Thị X đã trên 60 tuổi. Theo quy định tại Điều 2 của Luật Người cao tuổi thì bà X là người cao tuổi. Vì vậy, bà X được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71, Điều 72 của Bộ luật Dân sự; các điều 149, 367, 369, 370, 371, 372, 391, 392, 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị X về việc "Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết".

2. Tuyên bố: Ông Đinh Đức M - sinh năm 1955; quê quán và nơi cư trú cuối cùng: Thôn HĐV, xã TN, huyện Thanh Liêm, tỉnh Hà Nam là đã chết. Ngày chết của ông Đinh Đức M được xác định là ngày 01/02/1978.

Khi quyết định của Toà án tuyên bố một người là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân, gia đình, quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết.

Quan hệ tài sản của của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị X được miễn nộp tiền lệ phí Tòa án. Trả lại cho bà Nguyễn Thị X 300.000đ (ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí mà bà đã nộp tại Chi cục Thi hành án Dân sự huyện Thanh Liêm theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 04333 ngày 27/4/2018.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Hà Nam;
- VKSND huyện Thanh Liêm;
- Chi cục THADS huyện Thanh Liêm;
- UBND xã Thanh Nguyên, huyện Thanh Liêm;
- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Cổng thông tin điện tử của Tòa án;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lại Xuân Cảnh